

ingediend op **1150** (2021-2022) – Nr. 1
17 februari 2022 (2021-2022)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019
houdende de organisatie van buitenschoolse opvang
en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten,
wat betreft de betalingsregeling
en de overgangsbepalingen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	9
Advies van de Vlaamse Jeugdraad	15
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.....	21
Advies van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid	29
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	39
Advies van de Raad van State	47
Ontwerp van decreet.....	55

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Het decreet van 3 mei 2019 regelt de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten. Het reikt een kader aan waarbij de lokale besturen de regierol krijgen, de lokale samenwerking vorm krijgt, de kwaliteit van het (geïntegreerd) aanbod gestimuleerd wordt en een zorgzame transitie voor de buitenschoolse opvang wordt voorzien.

De Vlaamse Regering stelt vast, bij de uitvoering van het decreet, dat er een aantal aanpassingen van de overgangsbepalingen noodzakelijk is ter realisatie van de doelstellingen en van de beoogde zorgzame transitie. Ten eerste worden de lokale besturen versneld gesubsidieerd voor hun nieuwe opdrachten zodat ze bij de start van de volgende lokale bestuursperiode hun regierol nog sterker kunnen opnemen. Ten tweede blijven de middelen gedurende één lokale bestuursperiode grotendeels geormerkt voor de realisatie van kleuteropvang en lagereschoolopvang. Ten slotte wordt er tijdelijk een gedeeltelijke compensatie voorzien voor de lokale besturen van gemeenten waar, na afloop van de overgangstermijn, plots een substantiële hoeveelheid middelen zou wegvallen.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Bij de goedkeuring van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten werden verschillende overgangsbepalingen voorzien. De Vlaamse Regering stelt vast, bij de uitvoering van de overgangsbepalingen, dat er decretaal een aantal aanpassingen noodzakelijk is ter realisatie van de doelstellingen van het decreet. Deze aanpassingen worden geformuleerd als doelbepalingen, om zo flexibel te kunnen inspelen op de noodzakelijke dynamiek die overgangsbepalingen vereisen, binnen de geformuleerde doelstellingen.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De overgangsbepalingen worden bijgestuurd. De voorziene overgangstermijn van zes jaar voor organisatoren die een subsidie voor buitenschoolse opvang ontvangen, wordt ingekort tot vijf jaar. Op die manier wordt de overgangstermijn beter afgestemd op de gemeentelijke legislatuur en worden lokale besturen versneld gefinancierd voor de decretaal toegewezen opdrachten. Opdat de lokale besturen voldoende capaciteit kleuteropvang en opvang lager onderwijs blijven realiseren, wordt bijkomend bepaald dat de subsidie, na deze overgangstermijn en minstens tot en met 31 december 2031, minstens voor 75 procent is bestemd voor de realisatie van dit aanbod. In uitvoering van artikel 12 van voormeld decreet bepaalt de Vlaamse Regering welk minimaal gedeelte van de subsidie specifiek moet worden besteed aan kleuteropvang met een kwaliteitslabel.

Na afloop van de overgangstermijn van vijf jaar gaan de bestaande subsidies voor buitenschoolse opvang rechtstreeks naar de lokale besturen. Dit betekent een herverdeling van de middelen die op vandaag zijn voorzien voor buitenschoolse opvang. Verschillende lokale besturen verliezen, bij toepassing van artikel 12 van het decreet, een substantieel deel van de beschikbare middelen voor buitenschoolse opvang. Om dit verlies te milderen, wordt gedurende vier jaar compensatie voorzien.

Impactanalyse

Voorliggende decreetswijziging kort de transitieperiode in voor organisatoren buitenschoolse opvang tot en met 31 december 2025. Tijdens deze overgangperiode ontvangen de organisatoren in principe hetzelfde volume aan subsidies als op het moment waarop de 'subsidiefoto' werd genomen.

Nieuwe middelen voor de buitenschoolse kinderopvang zullen al volgens de nieuwe principes van het decreet en het nieuwe uitvoeringsbesluit worden verdeeld. Vanaf 1 januari 2026 zullen ook de middelen die nu nog gaan naar organisatoren buitenschoolse opvang overgaan naar de lokale besturen.

Uitgaande van 93,1 miljoen euro (historisch budget van 86,8 miljoen euro, vermeerderd met een extra budget van 6,3 miljoen euro) en abstractie makend van subsidie-indicatoren kwetsbare gezinnen en kinderen met specifieke zorgbehoeften, zou elk lokaal bestuur op dat moment 119,45 euro per kind krijgen, uitgaande van de parameters en subsidievolumes die men nu kent.

Omdat het subsidieniveau in bepaalde gemeenten op vandaag veel hoger ligt dan 119,45 euro per kind, wordt een compensatiebedrag voorzien. Dit compensatiebedrag wordt genomen binnen het budget dat verdeeld wordt en betekent met andere woorden geen extra kost.

Het beschikbare budget van 93,1 miljoen euro wordt opgedeeld in twee delen. 90 procent van het budget wordt structureel ingezet voor een gelijk basisbedrag per kind voor elk lokaal bestuur, meer bepaald 107,50 euro per kind. 10 procent van het budget wordt ingezet voor een tijdelijke compensatie voor lokale besturen die worden geconfronteerd met een substantieel verlies aan beschikbare middelen voor buitenschoolse opvang.

Na deze periode van tijdelijke compensatie, dus vanaf 1 januari 2030, wordt 100 procent van het beschikbare budget structureel ingezet voor een gelijk basisbedrag per kind voor elk lokaal bestuur (op basis van de actuele parameters zou dat 119,45 euro per kind zijn) en voor de indicatoren inzake toegankelijkheid (die nog worden uitgewerkt, overeenkomstig artikel 16 van het decreet). Wetende dat de subsidie ook onderhevig is aan het evoluerend aantal kinderen en aan indexatie, is het onmogelijk om nu al het definitieve bedrag vast te stellen.

Conclusie: de voorgestelde decreetswijziging heeft vooral impact op de timing van de overgangsbepalingen, op de verdeling van het budget en op de oormerking van de middelen. Er zijn geen meerkosten. Er wordt immers een gesloten budget gehanteerd.

C. Totstandkomingsprocedure

Het ontwerp van decreet werd aangepast aan het legistiek en taaladvies van 18 juni 2021 met kenmerk 2021/246.

De Inspectie van Financiën verleende op 11 juni 2021 een gunstig advies met referentienummer BVA/MVW/21/0243.

Er werd voldaan aan de voorwaarde met betrekking tot het expliciet inschrijven van een delegatieregeling aan de Vlaamse Regering in artikel 7, vierde lid.

Het advies van de Vlaamse Onderwijsraad met kenmerk RBO-RBO-COR-2122-002 werd verkregen op 22 september 2021. Het advies van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid met kenmerk KGJW_20210920 werd verkregen op 20 september 2021. Het advies van de

Vlaamse Jeugdraad met kenmerk 2105 werd verkregen op 1 september 2021. Het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen met kenmerk SERV_BR_20210920 werd verkregen op 20 september 2021.

De Raad van State verleende op 8 november 2021 zijn advies met kenmerk 70.277/1.

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het advies van de Raad van State als volgt:

- waar het ontwerp van decreet de Vlaamse Regering machtigt om nadere regels te bepalen, worden de elementen geëxpliciteerd die minstens geregeld moeten worden (artikel 4, 5 en 7);
- de essentiële beleidskeuze dat 10 procent van het beschikbare budget wordt ingezet voor tijdelijke compensatie wordt opgenomen in het ontwerp van decreet (artikel 7, nieuw tweede lid);
- alhoewel het raadzaam is om duidelijker aan te geven over welke besluiten het precies gaat met betrekking tot VIA 6 (VIA: Vlaams intersectoraal akkoord), wordt geen aanpassing gedaan in het ontwerp van decreet aangezien deze besluiten nog niet zijn goedgekeurd; het is evenwel duidelijk om welke besluiten het gaat (artikel 6, 3°);
- er wordt geëxpliciteerd dat het gaat om substantieel subsidieverlies ten opzichte van de subsidies die op grond van artikel 17, eerste lid, aan de organisatoren werden verleend (artikel 7);
- er wordt een einddatum ingeschreven voor de periode gedurende welke de indicatoren, vermeld in artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, van het decreet van 3 mei 2019 niet worden toegepast (artikel 7, vierde lid);
- de inwerkingtredingsbepaling wordt aangepast naar "heeft uitwerking met ingang van" (artikel 8).

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Aangezien de subsidies, vermeld in artikel 12, eerste lid, en de subsidies, vermeld in artikel 12, tweede lid, samen genomen worden en één geheel vormen, is het logisch dat artikel 12, vierde lid, de basis vormt voor de nadere regeling van de betalingswijze voor het geheel van deze subsidies.

Artikel 3

Aangezien het Planlastendecreet ook een betalingsregeling bevat en deze niet in overeenstemming is met de regeling in uitvoering van artikel 12, vierde lid, wordt hierop een uitzondering bepaald.

Artikel 4

De decretale bepaling over het overgangsplan wordt weggelaten, want is achterhaald vanwege voorliggende decreetswijziging.

Vanaf 1 januari 2026, dus na afloop van de (ingekorte) overgangstermijn van vijf jaar voor de organisatoren, ontvangen de lokale besturen een subsidie zoals bepaald in artikel 12 van het ontwerp van decreet. Dit is een omslagmoment in de uitrol van het ontwerp van decreet en het is belangrijk dat daar op een zorgzame manier mee wordt omgegaan. Het einde van de overgangstermijn mag geen

breekpunt worden waarbij opvangaanbod plots volledig wordt stopgezet of aanbieders van de ene dag op de andere moeten sluiten en personeel opzeggen. Van het lokaal bestuur wordt verwacht dat het in zijn meerjarenplanning aangeeft hoe het ervoor kan zorgen dat er ook na het omslagmoment voldoende opvangaanbod wordt gerealiseerd voor kinderen en gezinnen. Dat er zorgzame transitie moet zijn, wil vanzelfsprekend niet zeggen dat er niets mag veranderen. Het komt aan het lokaal bestuur toe om, vanuit zijn regierol en in overleg met het lokaal samenwerkingsverband, beleidskeuzes te maken en te beslissen over het beschikbare budget (dat mogelijk lager is dan vandaag).

Opdat er lokaal voldoende capaciteit kleuteropvang en opvang lager onderwijs zou zijn, wordt bepaald dat de subsidie voor minstens 75 procent is bestemd voor de realisatie van het aanbod van kleuteropvang, al dan niet met een kwaliteitslabel, en/of opvang lager onderwijs. Deze maatregel geldt vanaf de afloop van de overgangstermijn en voor de volledige looptijd van de meerjarenplanning, concreet van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2031. Nadien kan ervan worden uitgegaan dat het lokale buitenschoolse opvanglandschap voldoende duurzaam is uitgebouwd, zodat deze overgangsmaatregel niet langer noodzakelijk is.

Artikel 5

Tijdens de (ingekorte) overgangstermijn van vijf jaar voor de organisatoren zoals beschreven in artikel 17 van het decreet, kan de Vlaamse Regering in bijkomende middelen voorzien. Als dit gebeurt, dient men rekening te houden met de realiteit van deze overgangstermijn:

- 1° aangezien Opgroeien regie tijdens deze termijn nog rechtstreeks subsidies uitbetaalt aan de organisatoren buitenschoolse opvang, worden deze subsidies in rekening gebracht met de nieuwe subsidie waarvoor een lokaal bestuur in aanmerking komt. Zo worden bestaande onevenwichten niet verder uitvergroet;
- 2° bij de toekenning van nieuwe middelen tijdens deze termijn kunnen de indicatoren, vermeld in artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, nog niet worden toegepast omdat het gaat over het meten van het bereik van specifieke doelgroepen, terwijl de indicatoren daarvoor nog moeten worden ontwikkeld. Wel moet de Vlaamse Regering rekening houden met het kansarmoedepercentage bij de selectie van lokale besturen die in aanmerking komen voor een subsidie.

Artikel 6

Organisatoren die op het moment van de inwerkingtreding van dit decreet een subsidie krijgen voor aanbod buitenschoolse opvang van Opgroeien regie, behouden onder bepaalde voorwaarden die financiering gedurende de (ingekorte) overgangstermijn van vijf jaar.

Ook in deze periode blijft het mogelijk dat het lokaal bestuur en de organisatoren de overgangstermijn in onderling akkoord inkorten. De bepaling "aanbod buitenschoolse opvang" bij de opsomming van de besluiten waar de bestaande subsidiëring is geregeld, wordt bewust toegevoegd, aangezien in de opgesomde besluiten ook enkele subsidiestromen worden geregeld met andere doeleinden. Hierbij gaat het meer specifiek over de subsidie voor de centra voor inclusieve kinderopvang, de subsidie voor inkomenstarief buitenschoolse opvang, de subsidie Fonds Collectieve Uitrusting en Diensten voor opvang zieke kinderen en de subsidie voor personeelsleden kinderopvang baby's en peuters met een gewezen gescostatuuut (gesco: gesubsidieerde contractueel). Deze subsidiestromen met andere doeleinden worden wel voortgezet, maar gaan niet mee in het budget voor buitenschoolse opvang, dat na de overgangstermijn bestemd is voor de lokale besturen.

Bij de opmaak van het decreet van 3 mei 2019 kon nog geen rekening gehouden worden met de maatregelen voor buitenschoolse opvang in het kader van het zesde Vlaams intersectoraal akkoord van 30 maart 2021 voor de social-/non-profitsectoren voor de periode 2021-2025 (VIA 6). Deze decreetswijziging biedt een juridische basis opdat organisatoren niet alleen de subsidies ter uitvoering van VIA 5 kunnen behouden gedurende de overgangstermijn, maar ook de subsidies ter uitvoering van VIA 6.

Artikel 7

Na afloop van de overgangstermijn geldt gedurende vier jaar, van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2029, dat:

- 1° er een gedeeltelijke compensatie is: bij toepassing van artikel 12 van het decreet van 3 mei 2019 zullen verschillende lokale besturen namelijk geconfronteerd worden met een substantieel verlies aan beschikbare middelen voor buitenschoolse opvang. Een deel van de beschikbare kredieten voor buitenschoolse opvang en activiteiten zal daarom worden aangewend om dit verlies tijdelijk te milderen;
- 2° de indicatoren, vermeld in artikel 12, 3° en 4°, niet toegepast worden voor de bepaling van het subsidiebedrag maar dat het subsidiebedrag wel mee gebaseerd zal worden op het kansarmoedepercentage, in verhouding tot het aantal gezinnen dat dit vertegenwoordigt. Om de indicatoren, vermeld in artikel 12, 3° en 4°, te kunnen toepassen, is het namelijk nodig om de indicatoren wetenschappelijk te onderbouwen, met name door een eenduidige definiëring van de doelgroepen, en dit ook te operationaliseren, met een methodiek om het bereik van deze doelgroep te meten. Dit wordt voorzien tegen 2026. In tweede instantie is er een zekere periode van lokale beleidsvoering nodig, vooraleer het bereik kan worden gemeten. Hierdoor is het te vroeg om reeds in 2026 de indicatoren als basis te gebruiken voor het bepalen van de subsidiebedragen. De lokale besturen zijn namelijk pas in 2026 zelf financieel aanzet inzake buitenschoolse opvang en activiteiten. Vanaf 2030 is een volwaardige toepassing van artikel 12, 3° en 4°, mogelijk.

Artikel 8

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022.

Artikel 2, 3 en 5 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2021. Deze artikelen treden vroeger in werking omdat er subsidies aan lokale besturen worden uitbetaald vanaf 1 september 2021.

Artikel 6, derde lid, treedt in werking op 1 april 2021, gelijklopend met de inwerkingtreding van het besluit waarnaar verwezen wordt.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten, wat betreft de betalingsregeling en de overgangsbepalingen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 12 van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“het lokaal bestuur besteedt een deel van de toegekende subsidie, vermeld in het eerste lid, aan het aanbod van kleuteropvang met een kwaliteitslabel.”

2° het derde lid wordt opgeheven;

3° in het vierde lid worden tussen de woorden “bepaalt de nadere regels” en de woorden “en stelt vast wat wordt verstaan onder” de woorden “, waaronder het deel van de subsidie, vermeld in het tweede lid, dat het lokaal bestuur moet besteden aan kleuteropvang met een kwaliteitslabel,” ingevoegd;

4° in het vierde lid wordt de zinsnede “, vermeld in het tweede lid,” opgeheven.

Art. 3. Aan artikel 13, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “met uitzondering van artikel 9 van dat decreet” toegevoegd.

Art. 4. Artikel 15 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 15. Het lokaal bestuur geeft in zijn meerjarenplanning aan wat de gekozen beleidsopties zijn met betrekking tot het continueren van het aanbod van kleuteropvang en opvang lager onderwijs na afloop van de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid.

Na afloop van de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid, en tot en met 31 december 2031 wordt minstens 75% van de toegekende subsidie, vermeld in artikel 12, aan de realisatie van het aanbod van kleuteropvang en opvang lager onderwijs besteed.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels.”.

Art. 5. Artikel 16 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 16. Als de Vlaamse Regering gedurende de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid, een subsidie, vermeld in artikel 12, toekent aan lokale besturen, wordt de bestaande subsidie, vermeld in artikel 17, eerste lid, daarin verrekend en worden de indicatoren, vermeld in artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, niet toegepast bij de bepaling van het subsidiebedrag, maar wordt wel rekening gehouden met het kansarmoedepercentage bij de selectie van lokale besturen die in aanmerking komen voor subsidie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels waaronder wat verstaan wordt onder het kansarmoedepercentage, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 6. In artikel 17, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden “De organisator die een subsidie” en de woorden “als vermeld in de onderstaande besluiten” worden de woorden “voor aanbod buitenschoolse opvang” ingevoegd;

2° de woorden “van zes jaar” worden vervangen door de zinsnede “van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025”;

3° aan punt 4° wordt de zinsnede “en de besluiten van de Vlaamse Regering ter uitvoering van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021” toegevoegd.

Art. 7. In hetzelfde decreet wordt een artikel 17/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 17/1. Na afloop van de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid, krijgen de lokale besturen van de gemeenten die een substantieel subsidieverlies lijden, een gedeeltelijke compensatie gedurende de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2029.

Na afloop van de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid, worden de indicatoren, vermeld in artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, niet toegepast bij de bepaling van het subsidiebedrag, maar wordt het subsidiebedrag wel mee

gebaseerd op het kansarmoedepercentage in verhouding tot het aantal gezinnen binnen de gemeente.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels, waaronder de uitwerking van de compensatieregeling en wat verstaan wordt onder het kansarmoedepercentage, vermeld in het tweede lid.”.

Art. 8. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022 met uitzondering van:
1° artikel 2, 3 en 5 die in werking treden op 1 september 2021;
2° artikel 6, derde lid dat in werking treedt op 1 april 2021.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE

ADVIES VAN DE VLAAMSE JEUGDRAAD

ADVIES 2105

Advies voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen de buitenschoolse activiteiten

Datum: 1 september 2021

Voorzitter: Amir Bachroui

Aanwezigen: Amir Bachroui, Loredana Cremery, Priscilla Keuppens, Flen Morren, Maryline Thiry, Marnik de Bont, Franka Foré, Paulien Herck, Ines De Geest, Jan Langerart, Nick Beerens

De Vlaamse Jeugd Raad, in vergadering op 1 september 2021, onder voorzitterschap van Amir Bachroui, en met bovenvermelde aanwezigen, adviseert unaniem het volgende:

1. **Investeer** als Vlaamse overheid bewust in de organisatie van kwaliteitsvolle kinderopvang waar de kansen, groei en vrije tijd van kinderen centraal staat. 18

Voorzie in de volgende legislatuur voldoende middelen in de begroting om dit kaderdecreet alle mogelijkheid tot kansen te bieden. Zorg dat deze middelen verankerd zijn, en beschouw ze als vanzelfsprekend. 18
2. **Beperk** de oormerking van de middelen voor de Vlaamse Overheid die loopt tot 2030 tot het jaar 2025. Zodat de overgangstermijn de cadens van de gemeentelijke beleids- en beheerscyclus volgen. 19
3. **Voorzie** in het decreet een centrale rol voor het onderwijs en realiseer ondersteuning van scholen. 19

Situering

Op 1 februari 2019 werd in het Vlaamse Parlement een voorstel van decreet ingediend houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten. Het decreet was een langverwachte volgende stap in het hele traject naar een oplossing voor de regelgeving rond kinderopvang op lokaal niveau. Dit traject kreeg een doorstart met de Staten-Generaal in mei 2014 en de daarbij horende debatten. Uit de Staten-Generaal kwam de Conceptnota 'Krachtlijnen voor een nieuwe organisatie voor de opvang en vrije tijd van schoolkinderen'. Voor de conceptnota kreeg de Vlaamse Jeugd Raad, net als diverse andere adviesorganen, een adviesvraag. De Vlaamse Jeugd Raad erkent de lokale nood om antwoorden te bieden op uitdagingen met betrekking tot kinderopvang. Op de

inhoud van de conceptnota formuleerden wij vanuit het belang van kinderen, jongeren en hun organisaties een aantal fundamentele knelpunten. De belangrijkste opmerkingen focusten op de financiële haalbaarheid van het concept, de beperkte rol van en de samenwerking met het onderwijs en de bezorgdheid dat dit decreet buitenschoolse activiteiten, waaronder jeugdwerk, zou regelen.

Op basis van het advies 1505 (titel en link) werden we vanuit de commissie Welzijn van het Vlaamse Parlement uitgenodigd voor hoorzittingen.

De Vlaamse Jeugdraad benadrukte volgende knelpunten:

- Betrek alle betrokken sectoren in dit debat (bv. onderwijs, cultuur, jeugd, sport en welzijn).
- Laat jeugdwerk de keuzevrijheid om in te stappen.
- Blijf focussen op kinderen, jongeren en hun rechten.
- Geef meer duidelijkheid over de financiële middelen.
- Geef aandacht aan multifunctioneel inzetten van infrastructuur (d.i. het onderwijs).

Vervolgens brachten we in 2019 het advies 1902 (titel en link) uit. In dat advies benadrukte we (opnieuw) volgende knelpunten:

- Betrek alle betrokken sectoren in dit debat (bv. onderwijs, cultuur, jeugd, sport en welzijn).
- Focus op de tijdspanne die direct aansluit op schooluren
- Laat het belang van kinderen en jongeren primeren op de belangen van structuren, organisaties en lokale besturen.
- Voorzie voldoende middelen in de begroting om dit decreet alle mogelijkheid tot kansen te bieden.

Op 16 juli 2021 volgde een nieuwe stap in dit verhaal en gaf de Vlaamse regering haar goedkeuring aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen de buitenschoolse activiteiten, wat betreft de betalingsregeling en de overgangsbepalingen.

Ondanks het feit dat de voorliggende wijzigingen zich situeren op vlak van betalingsregelingen en overgangsbepalingen, baart het nieuwe decreet ons over het algemeen zorgen.

De Vlaamse Jeugdraad erkent de noodzaak van het decreet dat voorziet in de organisatie van opvang voor kinderen. Positief blijft dat men tijdens de periode van kinderopvang wil inzetten op de ontplooiingskansen en zinsvolle tijdsbesteding van kinderen. We zien een meerwaarde in de oprichting van een lokaal samenwerkingsverband waar alle relevante actoren zoveel als mogelijk op worden betrokken. Dat biedt zeker een aantal kansen.

De recente voorstellen tot wijziging van dit decreet zorgen echter voor **enkele fundamentele knelpunten** waar we als Vlaamse Jeugdraad vanuit kinderen, jongeren en jeugdwerkorganisaties extra aandacht voor vragen.

Advies

Investeer als Vlaamse overheid bewust in de organisatie van kwaliteitsvolle kinderopvang waar de kansen, groei en vrije tijd van kinderen centraal staat.

Voorzie in de volgende legislatuur voldoende middelen in de begroting om dit kaderdecreet alle mogelijkheid tot kansen te bieden. Zorg dat deze middelen verankerd zijn, en beschouw ze als vanzelfsprekend.

Met de huidige financiële middelen kan de mooie educatieve insteek niet worden waargemaakt. Het decreet vertrekt nu enkel van de huidige middelen. Het financiële groeipad waarvan ooit sprake was blijkt een lege doos. Het lijkt zelfs meer en meer een besparingsronde te worden. De BKO-sector kreunt al jaren onder financiële druk en hoopte met dit nodige

decreet een stap in de goede richting te zetten. De injectie vanuit welzijn van 6,3 miljoen euro is eigenlijk amper voldoende om de druk op BKO's zoals die er al was een beetje op te vangen. In 2019 gaven we reeds als adviespunt mee: 'Voorzie in de volgende legislatuur (Vlaamse regering 2019-2025) voldoende middelen in de begroting om dit kaderdecreet alle mogelijkheid tot kansen te bieden. Zorg dat deze middelen verankerd zijn, en beschouw ze als vanzelfsprekend.'¹ Eigenlijk kunnen we op dit tempo dat standpunt gewoon herhalen voor de volgende legislatuur.

Beperk de oormerking van de middelen voor de Vlaamse Overheid die loopt tot 2030 tot het jaar 2025. Zodat de overgangstermijn de cadens van de gemeentelijke beleids- en beheerscyclus volgen.

De overgangstermijn afstemmen op de cadans van het gemeentelijke beleids- en beheerscyclus lijkt ons evident. Op deze manier kan de volgende Vlaamse regering duidelijk werk maken van een financieel groeipad tijdens de begrotingsgesprekken gekoppeld aan hun regeerakkoord en kunnen de volgende lokale besturen daar in hun planningsjaar 2025 mee aan de slag. Het kleuren of oormerken van de middelen zou in dat geval best niet tot 2030 doorlopen maar gewoon tot 2025. Zo kunnen de lokale besturen mits voldoende financiële middelen vanaf de volgende legislatuur echt een doorstart nemen in de uitvoering van dit decreet.

Voorzie in het decreet een centrale rol voor het onderwijs en realiseer ondersteuning van scholen.

De rol van scholen is nu veel te beperkt en te vrijblijvend (scholen kunnen nu gewoon deelnemen aan het samenwerkingsverband), dat terwijl scholen hier letterlijk als draaischijf zouden moeten functioneren. Niet om leerkrachten en directies meer te belasten, maar door als samenleving scholen niet los te snijden van, maar centraal te zetten in de wijk, samen met organisaties die een sterk aanbod kunnen organiseren voor de kinderen net na schooltijd.

Ga voor de **brede school als 'schoolvoorbeeld'**: de brede school als motor van wijkwerking en hefboom tot meer sociale cohesie tussen scholen, verenigingsleven, sportclubs, etc. Daarom moet er geïnvesteerd worden in:

- een brede schoolcoördinator op wijkniveau;
- goede animatoren van circussen, sport, cultuuractiviteiten, muziek, jeugdwerk, die hetzij in het schoolgebouw, hetzij vlakbij de school na schooltijd kwalitatieve activiteiten met, voor en door kinderen organiseren;
- het mogelijk maken dat iedereen hier een beroep op kan doen, door o.a. mobiliteitsproblemen te vermijden. (Voorbeeld: in Brussel geven ze laaggeschoolde moeders vergoeding om met de kinderen van de school te voet naar de muziekschool te gaan en weer terug.)

Conclusie

De huidige formuleringen, maatregelen en financiële middelen in het wijzigingsdecreet bieden ons geen garanties voor de organisatie van kwaliteitsvolle kinderopvang waar de kansen, groei en vrije tijd van kinderen centraal staan.

Zo bieden ze amper voldoende ademruimte om de huidige werking van BKO's op te vangen. Bovendien zien we in de huidige plannen geen ruimte voor de ondersteuning van de vrijetijdsactoren om een relevante rol te spelen in/voor de BKO's. Het zou jammer zijn dat we op het einde van de rit uitkomen bij een decreet buitenschoolse opvang én activiteiten waarbij het laatste woord eigenlijk beter geschrapt wordt om geen foute verwachtingen te creëren bij de lokale besturen.

¹ Lees het volledige advies van de Vlaamse Jeugdraad [hier](#).

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Advies

Wijzigingsdecreet organisatie buitenschoolse opvang en activiteiten

Brussel, 20 september 2021

SERV_20210920_wijzigingsdecreet_buitenschools_opvang_ADV.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvangen de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten, wat betreft de betalingsregeling en de overgangsbepalingen

Adviesvrager: Wouter Beke - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Ontvangst adviesvraag: 19 juli 2021

Adviestermijn: 30 dagen, verlenging van de adviestermijn toegestaan

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 20 september 2021

Contactpersoon: Kristel Bogaerts - kbogaerts@serv.be

De heer Wouter BEKE
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
Ellipsgebouw
Koning Albert II laan 35
1030 Schaarbeek, België

contactpersoon

Kristel Bogaerts
kbogaerts@serv.be

ons kenmerk

SERV_BR_20210920_wijzigingsdecreet_buitenschoolse_opvang

Brussel

20 september 2021

Wijzigingsdecreet buitenschoolse opvang en activiteiten

Mijnheer de minister

De organisatie van de opvang en activiteiten voor schoolkinderen is zeer belangrijk vanuit sociaaleconomisch oogpunt omdat het de ouders van schoolgaande kinderen faciliteert om deel te nemen aan de arbeidsmarkt of aan een opleiding. Dit advies evalueert de voorgestelde wijzigingen vanuit dit oogpunt en volgt de lijn van eerdere SERV adviezen over de buitenschoolse opvang en activiteiten (o.a. over [het Besluit van de Vlaamse Regering over het lokaal beleid, de samenwerking en de subsidie voor buitenschoolse opvang en activiteiten](#), het [Voorstel van decreet houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten](#) en de [Conceptnota “Krachtlijnen voor een nieuwe organisatie voor de opvang en vrije tijd van schoolkinderen”](#)) en het bredere thema van de kinderopvang (zie bijvoorbeeld [Advies kinderopvang: olie in het raderwerk van gezin, arbeidsmarkt en samenleving](#)).

Voor de SERV draagt dit wijzigingsdecreet niet bij tot meer duidelijkheid en geeft het niet de garanties die de lokale besturen en organisatoren nu nodig hebben om het lokaal samenwerkingsverband vorm te geven. Duidelijkheid over de verdeling van de subsidies en de concretisering van de indicatoren uit artikel 12 van het decreet (bereik kwetsbare gezinnen en bereik kinderen met een specifieke zorgbehoefte) blijft nog steeds uit, ondanks de voorgestelde regeling voor gedeeltelijke oormerking van middelen voor de realisatie van kleuteropvang en lagere schoolopvang en de garanties voor compensaties voor lokale besturen die na de overgangstermijn een aanzienlijke hoeveelheid middelen zouden verliezen. Dit wijzigingsdecreet kan daarom zelfs tot gevolg hebben dat de lokale besturen en organisatoren blijven afwachten om actie te ondernemen tot alle onduidelijkheden zijn weggenomen en er geen verdere wijzigingen meer worden verwacht. Ook mogelijke starters in de sector kunnen afschrikt worden terwijl er net nood is aan meer plaatsen in de kinderopvang en het beroep van begeleider in de kinderopvang een knelpuntberoep is.

De SERV staat niet achter het voorstel om de overgangperiode in te korten. Het is enerzijds niet duidelijk waarom deze inkorting nodig is en anderzijds zal het inkorten van deze periode leiden tot rechtsonzekerheid bij de initiatiefnemers, lagere werkzekerheid voor de medewerkers en dus

een verminderde aantrekkingskracht van de sector. Het zal bijgevolg steeds moeilijker worden om de nodige capaciteit en kwaliteit van de opvang te blijven garanderen.

De overgangperiode tot eind 2027 blijft minimaal noodzakelijk om op lokaal niveau de samenwerking op te starten. Lokale besturen moeten de nodige tijd krijgen en nemen om de opdrachten in het decreet ter harte te nemen, lokaal afstemming van het aanbod te realiseren en alle partners de kans te geven naar elkaar toe te groeien. De lokale besturen worden hier best nadrukkelijk toe opgeroepen. In het decreet zijn tot nu toe geen elementen ingebouwd om lokale besturen, die de decretale bepalingen niet volgen, bij te sturen of te sanctioneren. Dat dient toegevoegd te worden.

De huidige initiatiefnemers in de buitenschoolse kinderopvang worden ook zeer kwetsbaar en dreigen een speelbal van de lokale besturen te worden. Op het terrein kan immers worden vastgesteld dat er lokale besturen zijn die (nog) geen samenwerkingsverband uitbouwen, (nog) geen partners uit diverse sectoren samen brengen en (nog) geen afstemming zoeken met het huidige aanbod. Het inkorten van de overgangperiode zal dit zeker niet oplossen. Het is vooral nodig dat alle losse eindjes van het decreet verbonden worden.

Tegelijk maakt de SERV zich grote zorgen over de impact van dit wijzigingsdecreet op het personeel dat momenteel tewerkgesteld wordt bij de private organisatoren, bij overname door de steden en gemeenten of eventuele overgang van de ene private organisator van buitenschoolse kinderopvang naar een andere private organisator in het geval van uitbesteding door de gemeente/steden. De sector van de buitenschoolse opvang heeft nood aan voldoende en voldoende gekwalificeerd personeel. Er moet dan ook vermeden worden dat werkonzekerheid leidt tot ongewild en onnodig personeelsverloop en verlies van talenten.

Het is voor de SERV van cruciaal belang dat het personeel aan de slag kan blijven in de sector buitenschoolse opvang en activiteiten. Daarom dringen de Vlaamse sociale partners er uitdrukkelijk op aan dat de Vlaamse overheid maatregelen voorziet voor het organiseren van externe begeleiding en transitie management om de werknemers maximaal opnieuw tewerk te stellen bij de nieuwe werkgevers van de buitenschoolse kinderopvang en de nodige match te voorzien voor het personeel. Als lokale regisseurs dienen de lokale besturen hun verantwoordelijkheid te nemen. Dit impliceert dat zij zich moeten inschakelen in de Vlaamse maatregelen en zich maximaal moeten engageren om een warme overdracht en hertewerkstelling van personeel te faciliteren wanneer de nieuwe samenwerkingsverbanden leiden tot stopzetting van opvanginitiatieven. Voor de overgang van personeel van de ene werkgever naar de andere werkgever gelden de principes van CAO 32bis en de Europese richtlijn 2001/23/EG als uitgangspunt.

De SERV blijft ook vaststellen dat dit decreet (nog steeds) geen verrijking van het aanbod kan garanderen maar een verdeling van de schaarste inhoudt. De middelen voor buitenschoolse opvang, die op zich al erg beperkt zijn, moeten herverdeeld worden om de opvangvraag voor zoveel meer kinderen en gezinnen te beantwoorden. Een budgettaire input van andere beleidsdomeinen had hieraan kunnen tegemoet komen. Het decreet werd immers uitgetekend met een financieel groeipad voor ogen.

De SERV roept op om, in plaats van het inkorten van de overgangperiode, werk te maken van duidelijkheid over de concrete financiering van de lokale besturen voor de organisatie van de buitenschoolse opvang en activiteiten en een financieel groeipad, een sturend kader voor de lokale besturen, en de nodige garanties voor het personeel van de aanbieders van buitenschoolse kinderopvang.

De SERV hoopt u hiermee van dienst te zijn geweest en is uiteraard ook bereid tot verdere toelichting en samenwerking.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD VOOR HET VLAAMSE WELZIJNS-,
GEZONDHEIDS- EN GEZINSBELEID

Advies

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten, wat betreft de overgangsbepalingen

Brussel, 20 september 2021

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten, wat betreft de overgangsbepalingen

Adviesvrager: Wouter Beke - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Ontvangst adviesvraag: 19 juli 2021

Adviestermijn: tot 20 september 2021

Decretale opdracht: adviesfunctie

Goedkeuring kamer: Sectorale kamer Gezin en Jongerenwelzijn - 20 september 2021 - unaniem, behoudens één bepaling bij meerderheid

Contactpersoon: Annemie Nys – anys@serv.be

Gunter Naets – gnaets@serv.be

Inhoud

Inhoud	33
Advies	34
1 Algemene beschouwingen	34
2 Ambities van het decreet waarmaken	35
2.1 Budget in functie van beleid	35
2.2 Nood aan transparantie en duidelijkheid	35
3 Overgangperiode	36
3.1 Rechtszekerheid	36
3.2 Inkorting van de overgangperiode	36
4 Impact op personeel	37

Advies

Situering

Het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten (BOA) (hierna: het decreet) zet aan tot het realiseren van een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse activiteiten voor kinderen en legt de verantwoordelijkheid voor de organisatie en afstemming bij de lokale besturen. Dat gebeurt binnen het kader van de Vlaamse beleidsprioriteiten. Het lokaal bestuur voert de regie en krijgt daarvoor, via het Vlaams Gemeentefonds, middelen op basis van algemene parameters. Een lokaal samenwerkingsverband zal het lokaal bestuur adviseren, gezamenlijke operationele doelstellingen ontwikkelen en operationele acties coördineren, binnen de beschikbare middelen.

Omwille van de grondige wijziging ten opzichte van de huidige situatie waar de Vlaamse overheid zelf de regierol in handen heeft, voorziet het decreet in een overgangsregeling. Het voorliggend voorontwerp van decreet wenst een aantal elementen uit deze overgangsregeling aan te passen:

- 1) De lokale besturen worden versneld gesubsidieerd voor hun nieuwe opdrachten, i.e. de voorziene overgangsperiode wordt met één jaar ingekort.
- 2) De middelen blijven gedurende één lokale bestuursperiode grotendeels geormerkt voor de realisatie van kleuteropvang en lagere schoolopvang.
- 3) Er wordt tijdelijk een gedeeltelijke compensatie voorzien voor de lokale besturen van gemeenten waar, na afloop van de overgangstermijn, plots een substantiële hoeveelheid middelen zou wegvallen.

Deze adviesvraag is binnen de Vlaamse Raad WVG behandeld door de Kamer Gezin en Jongerenwelzijn, die het advies op 20 september 2021 in een schriftelijke stemming unaniem goedkeurde, behoudens 1 sectie die bij meerderheid werd goedgekeurd (stemverhouding: 19 voor en 1 tegen). Deze sectie betreft sectie 3.2 “Inkorting van de overgangsperiode”.

1 Algemene beschouwingen

Voor de Vlaamse Raad WVG (hierna: de raad) is het belangrijk dat er in Vlaanderen een toegankelijke, betaalbare en kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang voor *alle* kinderen wordt uitgebouwd. Het decreet en de uitvoering ervan moeten bijdragen aan deze doelstelling.

De raad verwijst naar zijn advies van 25 september 2020¹, zijn advies van 30 september 2020² en zijn advies van 22 juni 2021³ over verschillende aspecten van dit BOA traject. De rode lijn doorheen deze adviezen is steeds een oproep naar meer duidelijkheid, zekerheid en ondersteuning geweest. De raad vindt het dan ook teleurstellend dat er vandaag opnieuw wijzigingen worden doorgevoerd die de rechtszekerheid voor de lokale besturen en de organisatoren van de buitenschoolse kinderopvang niet ten goede komt. In het hele traject blijven er te veel onbekenden en onzekerheden overeind die zo snel mogelijk moeten weggewerkt worden om ervoor te zorgen dat alle betrokken actoren zich wel geïnformeerd over opzet en gevolgen én met voldoende vertrouwen kunnen scharen achter het traject.

¹ [Advies “Voorontwerp BVR over het lokaal beleid buitenschoolse opvang en activiteiten”](#)

² [Advies “BVR tot toekenning van een kwaliteitslabel aan organisatoren van kleuteropvang”](#)

³ [Advies “Voorontwerp BVR over het lokaal beleid buitenschoolse opvang en activiteiten”](#)

2 Ambities van het decreet waarmaken

Zoals de raad reeds in zijn vorige adviezen schreef, steunt het volop de doelstellingen die het decreet tracht te realiseren: kinderen speel- en ontplooiingskansen bieden, de arbeidsparticipatie/opleiding van de ouders ondersteunen en het bevorderen van sociale cohesie en gelijke kansen. Tot op heden ontbreken echter de handvaten die ook kunnen garanderen dat deze doelstellingen gehaald worden. Om de vooropgestelde meerwaarde van dit decreet daadwerkelijk te realiseren, is er nood aan zekerheid en voldoende middelen. Daarenboven is er nood aan het infomeren en het sensibiliseren van alle betrokken actoren. De raad verwacht transparantie naar én betrokkenheid van alle betrokkenen doorheen het hele traject.

2.1 Budget in functie van beleid

De raad moet jammer genoeg vaststellen dat men vandaag eerder de ambities laat aansluiten bij de beschikbare middelen dan men de middelen voorziet om de doelstellingen en ambities te realiseren. Een toereikende financiering is nodig om een voldoende aanbod te ondersteunen of creëren, een kwaliteitsvolle opvang aan te bieden voor kinderen en een duurzaamheid/continuïteit van de werking voor de medewerkers te garanderen. Zonder voldoende middelen wordt deze hele omvorming een verdeling van de schaarste, eerder dan de verrijking van het aanbod die het decreet over de buitenschoolse opvang en activiteiten voor ogen had.

De middelen voor buitenschoolse opvang, die op zich al erg beperkt zijn, moeten herverdeeld worden om de opvangvraag voor zoveel meer kinderen en gezinnen te beantwoorden. Dit is onmogelijk. De financiële inspanningen die vanuit Welzijn, Volksgezondheid en Gezin worden voorzien (6,3 miljoen euro) zijn een eerste belangrijke stap, maar dit is onvoldoende. We herhalen onze oproep dat, naast een concreet financieel groeipad, elk betrokken beleidsdomein moet bijdragen om de doelstellingen van het decreet te realiseren.

2.2 Nood aan transparantie en duidelijkheid

Een van de doelstellingen van het decreet is om de middelen voor buitenschoolse opvang te verdelen tussen de gemeenten op basis van een aantal objectieve parameters en indicatoren. Zulke doortastende omvorming vereist een duidelijk kader dat zekerheid en ondersteuning biedt.

Omdat de indicatoren “bereik van kwetsbare gezinnen” en “specifieke zorgbehoefte” nog niet ontwikkeld zijn (en de ingebruikname pas vanaf 2030 wordt voorzien), ontvangen de lokale besturen vanaf 1 januari 2026 een subsidie op basis van:

- (1) het aantal kinderen van 2 tot en met 12 jaar dat gedomicilieerd is binnen de gemeente of ingeschreven is in het verblijfsregister van de gemeente; en
- (2) het aantal kinderen dat naar een basisschool gaat die op het grondgebied van de gemeente ligt.

Vandaag is de subsidie van Opgroeien aan de organisatoren die instaan voor de opvang van schoolkinderen heel ongelijk gespreid over de gemeenten. Lokale besturen die nu meer dan het gemiddelde aan subsidie ontvangen, zullen door de nieuwe verdelingswijze middelen verliezen. Om dit op te vangen wordt er (tot eind 2029) een tijdelijke compensatie ontvangen. Vanaf 2030 zal dan de uiteindelijke herverdeling vorm krijgen, op basis van de 4 objectieve parameters en indicatoren.

Er is tot op vandaag echter geen zicht op de huidige financiële stromen en de verdeling van de middelen gekoppeld aan de buitenschoolse opvang en aan het decreet over de gemeenten. Dit inzicht is noodzakelijk om te weten wie aan middelen zal moeten inboeten, en wat een billijk voorstel van compensatie of tegemoetkoming aan die lokale besturen zou zijn. De raad roept de Vlaamse regering op dringend de nodige transparantie over de huidige financiële stromen en de verdeling van de middelen te voorzien.

Tot slot vraagt de raad meer urgentie bij het opstellen van de indicatoren “bereik van kwetsbare gezinnen” en “specifieke zorgbehoefte”. De raad begrijpt dat een goede ontwikkeling enige tijd in beslag neemt, maar roept toch op tot een snellere ontwikkeling. Er is nood aan duidelijkheid over de manier waarop deze indicatoren een impact zullen hebben op de subsidie, alsook over hoe dit administratief gestalte zal krijgen. De raad dringt er dan ook op aan om deze indicatoren zo snel mogelijk in overleg met de sector uit te werken.

3 Overgangperiode

De overgangperiode tot eind 2026 is er gekomen vanuit het idee van een zorgzame transitie. Bij de opmaak van het decreet BOA werd gesteld dat het *“de bedoeling is om de komende jaren geleidelijk over te gaan van de financiering van een aantal voorzieningen naar een financiering van de lokale besturen op basis van objectieve parameters en wetenschappelijk onderbouwde indicatoren. Er zou worden voorzien in een zorgzame transitie. Het is immers niet de bedoeling om de huidige (gesubsidieerde) organisatoren of de huidige gebruikers van de buitenschoolse gezins- of groepsopvang plots in de problemen te brengen”*⁴.

3.1 Rechtszekerheid

De Vlaamse regering beslist nu om deze overgangperiode in te korten en betoogt dat de verkorting van de overgangstermijn noodzakelijk is ter realisatie van de doelstellingen van het decreet. De raad vindt het jammer dat de Vlaamse Regering bij de opmaak van het decreet schijnbaar niet doordachter te werk is gegaan in de bepaling van deze periode.

Het is uiteraard geen goede zaak om in de loop van een transitieperiode, wijzigingen aan te brengen aan deze periode. Dit creëert veel (rechts)onzekerheid en draagt absoluut niet bij aan een klimaat van zekerheid en vertrouwen, terwijl zo'n klimaat net noodzakelijk is om lokaal afstemming te realiseren en alle partners de kans te geven naar elkaar toe te groeien.

3.2 Inkorting van de overgangperiode

Het is voor de raad bovendien niet duidelijk waarom deze inkorting nodig is, terwijl dit toch zeer verregaande impact heeft op de organisatoren, het personeel en de gezinnen. Lokale besturen moeten de nodige tijd krijgen en nemen om hun opdrachten in het decreet ter harte te nemen.

De initieel vooropgezette overgangperiode is volgens de raad minimaal noodzakelijk om op lokaal niveau de samenwerking op te starten, organisatoren en hun personeel zekerheid te

⁴ [Voorstel van decreet houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten](#) (2019)

bieden over continuïteit van werking en tewerkstelling op korte en middellange termijn, chaos in de sector te vermijden en de opvangnaden van gezinnen en kinderen blijvend in te vullen. Deze verregaande hervorming kan zonder voldoende middelen en voorbereiding onmogelijk een meerwaarde voor de sector en de gezinnen betekenen. De raad vindt het dan ook onaanvaardbaar dat de overgangperiode wordt ingekort.

4 Impact op personeel

De raad vreest bovendien dat er zich een groot probleem inzake tewerkstelling en aantrekkingskracht van de sector riskeert voor te doen.

Huidige personeel

Het is nog steeds onduidelijk wat deze reorganisatie zal betekenen voor het huidige personeel. De raad vraagt garanties voor de werknemers zodat de actuele tewerkstelling maximaal wordt voortgezet. Hij roept alle betrokken partijen op om via de geëigende kanalen werk te maken van een goed kader rond de loon- en arbeidsvoorwaarden waarin de waardering voor de kinderbegeleider naar voren komt. Dit is niet enkel in het belang van de werknemers zelf, maar zeker ook in het belang van de organisatoren die buitenschoolse opvang aanbieden en de gezinnen die buitenschoolse opvang gebruiken. Gezinnen hebben recht op continuïteit en voldoende beschikbaarheid van kwaliteitsvolle buitenschoolse opvang.

Toekomstige personeel

De raad vreest dat de aantrekkingskracht van de sector – waar personeel steeds moeilijker te vinden is – wordt ondermijnd door de vele onduidelijkheden, reglementaire wijzigingen en gebrek aan zekerheid. Kinderbegeleiders vormen een noodzakelijk fundament, ongeacht de organisatievorm van de BOA. De aantrekkelijkheid van dit knelpuntberoep moet volgens de raad dan ook de nodige aandacht krijgen.

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Wijzigingsdecreet organisatie buitenschoolse opvang en activiteiten

Advies bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten, wat betreft de betalingsregeling en de overgangsbepalingen

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

● **Wijs beleid door overleg**

Advies op vraag van Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding op 19 juli 2021

Uitgebracht door de Raad Basisonderwijs op 22 september 2021 met eenparigheid van
stemmen

Vorbereiding: toelichting bij de adviesvraag door David Vits (agentschap Opgroeien)
op 1 september 2021, werkgroep Buitenschoolse opvang op 10 september 2021 onder
voorzitterschap van Hannelore Lambrighs

Dossierbeheerder: Katrien Persoons

1 Situering

Het decreet van 3 mei 2019 regelt de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten. Het bouwt verder op de Staten-Generaal Opvang en Vrije tijd van Schoolkinderen (2014) en op de conceptnota van de Vlaamse Regering over de krachtlijnen voor een nieuwe organisatie voor de opvang en vrije tijd van kinderen (2015).¹

Het decreet reikt een kader aan dat de lokale besturen de regierol geeft, de lokale samenwerking vorm geeft, de kwaliteit van het (geïntegreerd) aanbod stimuleert en een zorgzame transitie voor de buitenschoolse opvang voorziet.

Om uitvoering te geven aan het decreet werden enkele besluiten goedgekeurd over het kwaliteitslabel kleuteronderwijs en over de lokale regie, de samenwerking en de subsidies.²

De Vlaamse Regering stelt nu vast dat er een aantal decretale aanpassingen van de overgangsbepalingen nodig zijn om de doelstellingen en de beoogde zorgzame transitie te realiseren:

Inkorting van de voorziene overgangstermijn

De overgangstermijn voor organisatoren die een subsidie voor buitenschoolse opvang ontvangen wordt ingekort van zes jaar naar vijf jaar. Dat betekent dat de lokale besturen versneld gefinancierd zullen worden voor de decretaal toegewezen opdracht.

Oormerking subsidie

Na de overgangstermijn en minstens tot en met 31 december 2031 zal de subsidie minstens voor 75 procent te besteden zijn aan de kleuteropvang en opvang lager onderwijs.

Compensatie voor 'grote verliezers'

Na afloop van de overgangstermijn van vijf jaar gaan de bestaande subsidies voor buitenschoolse opvang rechtstreeks naar de lokale besturen. Verschillende lokale besturen zullen dan een substantieel deel van de beschikbare middelen voor buitenschoolse opvang verliezen. Om dat verlies te milderen, wordt gedurende vier jaar compensatie voorzien.

2 Positieve punten

We zijn tevreden met de **inkorting van de overgangstermijn**. Die geeft aan lokale besturen sneller de ruimte om een eigen beleid te ontwikkelen. Daarbij hebben ze de mogelijkheid om de opvang

¹ Vlor, Raad Basisonderwijs. [Advies over de conceptnota 'Krachtlijnen voor een nieuwe organisatie voor de opvang en vrije tijd van schoolkinderen'](#), 30 september 2015.

² De Vlor bracht volgende adviezen over de uitvoeringsbesluiten bij het decreet BOA uit:
Vlor, Raad Basisonderwijs. [Lokaal beleid buitenschoolse opvang en activiteiten. Advies over het voorontwerp van besluit over het lokaal beleid buitenschoolse opvang en activiteiten en over overgangsbepalingen](#), 9 september 2020.

Vlor, Raad Basisonderwijs. [Kwaliteitslabel kleuteropvang. Advies over het voorontwerp van besluit tot toekenning van een kwaliteitslabel aan organisatoren van kleuteropvang](#), 9 september 2020.

die scholen realiseren (gedeeltelijk) financieel te compenseren. Opvang voor en na school is immers geen decretale opdracht van onderwijs. Daarvoor worden geen werkings- en omkaderingsmiddelen voorzien. Het is onaanvaardbaar dat momenteel middelen die voor het onderwijs bestemd zijn, ingezet worden voor buitenschoolse opvang.

De **oormerking** van de middelen geeft de garantie dat 75% van de middelen ook effectief naar het aanbod kleuteropvang en opvang lager onderwijs gaat.

3 Blijvende bezorgdheden

We herhalen de bezorgdheid rond de beperkte **budgettaire mogelijkheden**. Het beloofde groeipad blijft uit. We zijn ook bekommerd over de ontbrekende garantie vanaf 1 januari 2032. De beperkte budgettaire mogelijkheden leggen een hypotheek op het waarborgen van kwaliteitsvolle opvang dat voor elk kind toegankelijk en betaalbaar is. Daarbij moet opvang drie functies kunnen waarmaken: een pedagogische functie (kinderen en jongeren krijgen er ontwikkelingskansen), een sociale functie (kinderen en jongeren ontmoeten er elkaar) en een economische functie (de opvang maakt het voor ouders mogelijk om gezin, school en werk of opleiding te combineren).³

De organisatie van middagopvang blijft een knelpunt. Het decreet biedt daarvoor geen oplossing. Het decreet sluit weliswaar niet uit dat een lokaal bestuur de organisatie van het middagtoezicht meeneemt in zijn regierol, maar het koppelt er geen subsidies aan. Het decreet impliceert op die manier dat middagtoezicht tot de opdracht van de school behoort. Dat is in strijd met de onderwijsregelgeving.^{4 5}

4 Aanbevelingen

4.1 Maak versneld werk van de indicatoren

We vragen om sneller werk te maken van het uitwerken van de twee indicatoren voor het meten van de **mate waarin het lokaal bestuur specifieke doelgroepen bereikt** (met name: kwetsbare gezinnen en kinderen met een specifieke zorgbehoefte; zie artikel 12, eerste lid, 3° en 4°). Er wordt tijd voorzien tot 2030 om die indicatoren te implementeren. We zijn echter van mening dat ze sneller een impact moeten kunnen hebben op het subsidiebedrag.

Nu is voorzien dat de Vlaamse Regering rekening houdt met het kansarmoedepercentage bij ofwel de selectie van lokale besturen die in aanmerking komen voor subsidie (tot eind 2025) ofwel het

³ Vlor, Raad Basisonderwijs. [Advies over de conceptnota 'Krachtlijnen voor een nieuwe organisatie voor de opvang en vrije tijd van schoolkinderen'](#), 30 september 2015.

⁴ Het decreet Basisonderwijs bepaalt niet dat er middagtoezicht moet worden georganiseerd. Het zijn de schoolbesturen die deze service aan de kinderen/ouders kunnen aanbieden. Bovendien valt het houden van middagtoezicht onder de lijst van taken die niet tot het opdrachtenpakket van het personeel kunnen behoren. De onderwijsopdracht van leraren valt samen met de normale aanwezigheid van de leerlingen (onderwijstijd) (zie Besluit betreffende de opdracht van het personeel in het basisonderwijs).

⁵ Vlor, Raad Basisonderwijs. [Lokaal beleid buitenschoolse opvang en activiteiten. Advies over het voorontwerp van besluit over het lokaal beleid buitenschoolse opvang en activiteiten en over overgangsbepalingen](#), 9 september 2020.

subsidiebedrag (in de periode 2026-2030). Daarbij ontbreekt de aandacht voor kinderen met een zorgnood. De Vlor vindt het inclusief karakter van de opvang zeer belangrijk.⁶ Het subsidiebedrag moet toelaten om werk te maken van een inclusieve regeling waarin kinderen met een specifieke zorgbehoefte kunnen participeren aan buitenschoolse opvang.

4.2 Klaar het samenspel met het flankerend onderwijsbeleid uit

We herhalen onze vraag om uit te klaren hoe de regierol van de gemeenten zich verhoudt tot het flankerend onderwijsbeleid. Het is niet duidelijk of de regierol van de lokale besturen de regelgeving van flankerend onderwijsbeleid vervangt op vlak van voor- en naschoolse opvang. Het gaat dan concreet over de vergoeding van de toezichters. Hoe zal bovendien de regierol zich verhouden tot de sociale voordelen? De onderwijsverstrekkers willen daarover nog steeds overleggen met de Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG).⁷

Katrien Persoons
secretaris Raad Basisonderwijs

Anne Verhoeven
voorzitter Raad Basisonderwijs

⁶ Vlor, Raad Basisonderwijs. *Advies over de conceptnota 'Krachtlijnen voor een nieuwe organisatie voor de opvang en vrije tijd van schoolkinderen'*, 30 september 2015.

⁷ Vlor, Raad Basisonderwijs. *Lokaal beleid buitenschoolse opvang en activiteiten. Advies over het voorontwerp van besluit over het lokaal beleid buitenschoolse opvang en activiteiten en over overgangsbepalingen*, 9 september 2020.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 70.277/1
van 8 november 2021

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten, wat betreft de betalingsregeling en de overgangsbepalingen’

Op 7 oktober 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten, wat betreft de betalingsregeling en de overgangsbepalingen’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 28 oktober 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 8 november 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot wijziging van het decreet van 3 mei 2019 ‘houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten’, wat betreft de betalingsregeling en de overgangsbepalingen.

De ontworpen wijzigingen hebben onder meer betrekking op de subsidiëring van de lokale besturen gedurende en na de overgangstermijn, het verkorten van de overgangstermijn van zes tot vijf jaar, het toevoegen van de nog te nemen besluiten van de Vlaamse Regering ter uitvoering van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021 aan de besluiten op grond waarvan de organisatoren die een aanbod buitenschoolse activiteiten organiseren gedurende de overgangstermijn gesubsidieerd blijven, en het invoeren van een compensatie voor de lokale besturen van de gemeenten die na afloop van de overgangstermijn een substantieel subsidieverlies lijden, gedurende de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2029.

Het ontworpen decreet treedt in werking op 1 januari 2022, met uitzondering van sommige bepalingen ervan die in werking treden (lees: die uitwerking hebben met ingang van) 1 september 2021 of 1 april 2021.

VORMVEREISTEN

3. Het voorontwerp van decreet bevat een aantal bepalingen die betrekking hebben op het subsidiëren van lokale besturen.

Gevraagd of het voorontwerp werd aangemeld bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), antwoordde de gemachtigde:

“Het ontwerp werd niet aangemeld bij de Europese Commissie gezien er geen sprake is van verboden staatssteun. Het gaat om subsidie t.a.v. lokale besturen, en om het verderzetten van bestaande subsidiëring t.a.v. organisatoren waarbij de nodige bepalingen inzake het vermijden van verboden staatssteun zijn opgenomen in de betreffende besluiten van de Vlaamse Regering.”

Artikel 2, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 juli 2021 ‘over het lokaal beleid, de samenwerking en de subsidie voor buitenschoolse opvang en activiteiten’ bepaalt dat als het lokaal bestuur subsidies toekent aan organisatoren, het dat doet met inachtneming van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 ‘betreffende

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen’.

Er wordt met betrekking tot de ontworpen regeling blijkbaar van uitgegaan dat het weliswaar om staatssteun kan gaan maar dat beroep kan worden gedaan op de vrijstellingsregeling vervat in het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011. In dat geval staat het aan de stellers van het voorontwerp om na te gaan of effectief aan alle voorwaarden van het voornoemde besluit 2012/21/EU is voldaan zodat kan worden afgezien van aanmelding van de ontworpen regeling bij de Europese Commissie.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. In het ontworpen artikel 15, derde lid, 16, tweede lid, en 17/1, derde lid, (artikelen 4, 5 en 7 van het voorontwerp) wordt de Vlaamse Regering telkens gemachtigd om “de nadere regels” te bepalen, al dan niet gevolgd door het woord “waaronder”, waarna een of meer duidelijk omschreven delegaties volgen.

Volgens de gemachtigde houdt de machtiging in het ontworpen artikel 15, derde lid, in dat kan worden bepaald wat onder “de realisatie van het aanbod van kleuteropvang en opvang lager onderwijs” wordt verstaan; wat betreft het ontworpen artikel 16, tweede lid, zou de machtiging inhouden dat kan worden bepaald op welke manier de verrekening zal gebeuren, wat onder het kansarmoedepercentage wordt verstaan² en hoe het kansarmoedepercentage meetelt bij de selectie van de lokale besturen; wat betreft het ontworpen artikel 17/1, derde lid, zouden de elementen die na “waaronder” worden genoemd, kunnen worden bepaald.

Die elementen moeten, voor zover zij nog niet werden opgenomen in de tekst van het voorontwerp, worden vermeld in de ontworpen delegaties, aangezien die anders neerkomen op een overbodige parafrasering van de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Vlaamse Regering reeds beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

4.2. Met betrekking tot “de uitwerking van de compensatieregeling”, waarnaar het ontworpen artikel 17/1, derde lid, (artikel 7 van het voorontwerp) verwijst, stelt de gemachtigde dat het hier “gaat om wat in de memorie reeds is toegelicht, namelijk dat 10% van het beschikbaar budget wordt ingezet voor tijdelijke compensatie. De concrete manier waarop die 10% zal worden ingezet moet nog verder uitgeklaard worden, en zal geregeld worden bij besluit van de Vlaamse Regering.”

² Enkel dit element wordt reeds vermeld in de in het ontworpen artikel 16, tweede lid, vervatte delegatie.

Overeenkomstig de beginselen die de verhouding regelen tussen de decreetgever en de uitvoerende macht, moeten de essentiële beleidskeuzes door de decreetgever worden vastgesteld, maar mag de nadere uitwerking ervan aan de uitvoerende macht worden overgelaten.

Inzake de compensatieregeling dienen de principes ervan (o.a. dat 10% van het beschikbare budget ervoor wordt ingezet) dan ook in het voorontwerp omschreven te worden.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 6

5. Overeenkomstig het ontworpen artikel 17, eerste lid, van het decreet van 3 mei 2019, behoudt de organisator die een subsidie voor aanbod buitenschoolse opvang als vermeld in de in die bepaling opgesomde besluiten ontvangt, die subsidie gedurende een overgangstermijn van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025 (artikel 6, 1° en 2°, van het voorontwerp).

De ontworpen bepaling strekt er tevens toe om de bestaande lijst van besluiten in artikel 17, eerste lid, van het decreet van 3 mei 2019, aan te vullen met “de besluiten van de Vlaamse Regering ter uitvoering van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord van 30 maart 2021” (artikel 6, 3°, van het voorontwerp).

Gevraagd welke besluiten van de Vlaamse Regering hiermee worden bedoeld en waarom deze niet met datum en opschrift worden genoemd, zoals de andere besluiten vermeld in artikel 17, eerste lid, 1° tot 4°, van het decreet, antwoordde de gemachtigde:

“Het gaat om de besluiten van de Vlaamse Regering die uitvoering geven aan het VIA6 akkoord. Op dit moment zijn die besluiten er nog niet, en kan er bijgevolg geen referentie over opgenomen worden in het decreet. Deze besluiten worden evenwel verwacht nog dit najaar en gaan mogelijks met terugwerking van kracht (subsidiering ten vroegste vanaf 1 april 2021).”

Het is raadzaam dat in de ontworpen bepaling duidelijker wordt aangegeven over welke besluiten het precies gaat, dan wel dat een machtiging wordt verleend aan de Vlaamse Regering om de in artikel 17, eerste lid, van het decreet van 3 mei 2019 opgenomen lijst van besluiten aan te vullen.

Artikel 7

6. Artikel 7 van het voorontwerp beoogt de invoering van een compensatieregeling voor de lokale besturen van de gemeenten die na afloop van de overgangstermijn vermeld in artikel 17, eerste lid, van het decreet van 3 mei 2019, een substantieel subsidieverlies lijden.

Ondervraagd over wat met “de lokale besturen van de gemeenten die een substantieel subsidieverlies lijden” wordt bedoeld, antwoordde de gemachtigde dat “het gaat om

een verlies ten opzichte van de subsidies die op grond van artikel 17, eerste lid, aan de organisatoren werden verleend.”

Aldus verdient het aanbeveling om de ontworpen bepaling te preciseren door te verwijzen naar de lokale besturen van de gemeenten die substantieel minder subsidies krijgen dan het totale bedrag dat tijdens de overgangstermijn werd toegekend aan de organisatoren die gevestigd zijn in de gemeente op grond van artikel 17, eerste lid, van het decreet van 3 mei 2019.

7. Zoals bevestigd door de gemachtigde, dient in het ontworpen artikel 17/1, tweede lid, een einddatum ingeschreven te worden voor de periode gedurende welke de indicatoren vermeld in artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, van het decreet van 3 mei 2019, niet worden toegepast.

Artikel 8

8. In de ontworpen specifieke inwerkingtredingsbepalingen dient te worden geschreven “(met uitzondering van:) artikel(en) ... dat (die) uitwerking heeft (hebben) met ingang van ...”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 12 van het decreet van 3 mei 2019 houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“Het lokaal bestuur besteedt een deel van de toegekende subsidie, vermeld in het eerste lid, aan het aanbod van kleuteropvang met een kwaliteitslabel.”;

2° het derde lid wordt opgeheven;

3° in het vierde lid wordt tussen de woorden “bepaalt de nadere regels” en de woorden “en stelt vast wat wordt verstaan onder” de zinsnede “, waaronder het deel van de subsidie, vermeld in het tweede lid, dat het lokaal bestuur moet besteden aan kleuteropvang met een kwaliteitslabel,” ingevoegd;

4° in het vierde lid wordt de zinsnede “, vermeld in het tweede lid,” opgeheven.

Art. 3. Aan artikel 13, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “met uitzondering van artikel 9 van dat decreet” toegevoegd.

Art. 4. Artikel 15 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 15. Het lokaal bestuur geeft in zijn meerjarenplanning aan wat de gekozen beleidsopties zijn met betrekking tot het continueren van het aanbod van kleuteropvang en opvang lager onderwijs na afloop van de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid.

Na afloop van de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid, wordt minstens 75% van de toegekende subsidie, vermeld in artikel 12, aan de realisatie van het aanbod van kleuteropvang en opvang lager onderwijs besteed. Dit gedurende een periode van zes jaar.

De Vlaamse Regering bepaalt, voor wat het tweede lid betreft, de nadere regels, minstens de manier waarop het lokaal bestuur deze opdracht opneemt en hierover rapporteert en wat verstaan wordt onder de realisatie van het aanbod van kleuteropvang en opvang lager onderwijs.”

Art. 5. Artikel 16 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 16. Als de Vlaamse Regering gedurende de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid, een subsidie als vermeld in artikel 12 toekent aan lokale besturen, wordt de bestaande subsidie, vermeld in artikel 17, eerste lid, daarin

verrekenend en worden de indicatoren, vermeld in artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, niet toegepast bij de bepaling van het subsidiebedrag, maar wordt wel rekening gehouden met het kansarmoedepercentage bij de selectie van lokale besturen die in aanmerking komen voor een subsidie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels, minstens hoe de verrekening gebeurt, wat verstaan wordt onder het kansarmoedepercentage en hoe het kansarmoedepercentage meetelt bij de selectie van lokale besturen.”.

Art. 6. In artikel 17, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen de woorden “De organisator die een subsidie” en de woorden “als vermeld in de onderstaande besluiten” worden de woorden “voor aanbod buitenschoolse opvang” ingevoegd;
- 2° de woorden “van zes jaar” worden vervangen door de zinsnede “van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025”;
- 3° aan punt 4° wordt de zinsnede “en de besluiten van de Vlaamse Regering ter uitvoering van het zesde Vlaams intersectoraal akkoord van 30 maart 2021” toegevoegd.

Art. 7. In hetzelfde decreet wordt een artikel 17/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 17/1. Na afloop van de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid, krijgen de lokale besturen van de gemeenten die een substantieel subsidieverlies lijden ten opzichte van de subsidies die op grond van artikel 17, eerste lid, aan de organisatoren werden verleend, een gedeeltelijke compensatie. Dit gedurende een periode van vier jaar.

Van het totale beschikbare budget voor de subsidie, vermeld in artikel 12, wordt 10% ingezet voor deze compensatie.

Na afloop van de overgangstermijn, vermeld in artikel 17, eerste lid, worden de indicatoren, vermeld in artikel 12, eerste lid, 3° en 4°, niet toegepast bij de bepaling van het subsidiebedrag, maar wordt het subsidiebedrag wel mee gebaseerd op het kansarmoedepercentage in verhouding tot het aantal gezinnen binnen de gemeente. Dit gedurende een periode van vier jaar.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels, minstens de uitwerking van de compensatieregeling en wat verstaan wordt onder het kansarmoedepercentage, vermeld in het derde lid.”.

Art. 8. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022, met uitzondering van:
1° artikel 2, 3 en 5 die uitwerking hebben met ingang van 1 september 2021;
2° artikel 6, derde lid, dat uitwerking heeft met ingang van 1 april 2021.

Brussel, 3 december 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE